

УПАТСТВО ЗА ПРИМЕНА НА КОНТНИОТ ПЛАН ЗА ДРУШТВАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ И ДРУШТВАТА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ

СОДРЖИНА НА КОНТАТА

ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова Упатство се дефинира содржината на контата кои се пропишани со Контниот план и се даваат упатства за користење на овие конта, додека пак барањата за признавање и мерење се уредени со соодветни Меѓународни стандарди за финансиско известување (во понатамошниот текст: МСФИ) и Меѓународните сметководствени стандарди (во понатамошниот текст: МСС). Ова Упатство има за цел да постигне единствена примена на контниот план.
2. Друштвото може според своите потреби да направи подетален распоред на аналитичките конта имајќи секогаш предвид припадноста на класификацијата на поединечно konto во групата на конта (двоцифрен број) одреден во ова Упатство.
3. Друштвото може на посебни аналитички конта да евидентира и да има на располагање податоци кои се потребни за подготовка на извештаи за:
 - средствата кои ги покриваат техничките резерви, односно средствата кои ги покриваат обврските по договорите за осигурување;
 - набавната вредност и вредносното усогласување (исправка на вредноста) на средствата;
 - валута; и
 - доспевање.
4. МСФИ 17 – Договори за осигурување воспоставува сеопфатен сметководствен пристап за договорите за осигурување со кој се дефинираат барања за признавање, мерење, презентација и објавување за сите видови на договори за осигурување кои ги издава деловниот субјект. Оттука, во контекст на МСФИ 17 на ист начин се уредени барањата за договорите за (директно) осигурување и за (активно) реосигурување. Договорите за пасивно реосигурување, или со други зборови „реосигурувањето кое се чува“, се третираат засебно со оглед дека нивното признавање и мерење непосредно е поврзано со договорите за директно осигурување за кои обезбедуваат покритие. Во случаите кога се однесуваат на договори за реосигурување, пасивното реосигурување се нарекува ретроцесија.

ГРУПА 0 – НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА, МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Подгрупа 00 – НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

5. На контата од подгрупа 00 се искажуваат: трошоци за вложувања во нематеријални средства, goodwill како и останати нематеријални средства признати во согласност со МСС 38 – Нематеријални средства и МСФИ 3 – Деловни комбинации, како и поврзаната со нив амортизација и намалување на вредноста како и средства во подготовка.
6. Во согласност со своите потреби, друштвото може да развие дополнителна аналитика на наведените средства според видот, на пример:
 - goodwill;
 - апликативен софтвер (софтвер кој не е дел од хардвер);
 - вложувања во повеќегодишен деловен наем на недвижности и опрема (трошоци однапред платени како наемнина, за период подолг од една година, за недвижности и опрема кои друштвото ги употребува за обавување на својата дејност);
 - вложувања кои имаат за цел подобрување на функционалноста на туѓи недвижности и опрема за време на долгорочен деловен наем (трошоци за вложувања во изнајмени недвижности и опрема кои друштвото ги употребува за обавување на својата дејност, поради подобрување на неговиот капацитет или функционалност); и
 - останати нематеријални средства.

Подгрупа 01 – МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА ЗА НЕПОСРЕДНО ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

7. На контата од подгрупа 01 се искажуваат долготрајните материјални средства кои друштвото ги користи за непосредно работење, во согласност со МСС 16 – Недвижности, постројки и опрема, и МСФИ 16 – Лизинг, како и поврзаната со нив акумулирана амортизација и намалување на вредноста како и средства во подготовка.
8. Во согласност со своите потреби, друштвото може да развие дополнителна аналитика за наведените средства според видот, како на пример:
 - земјиште,
 - градежни објекти,
 - постројки и опрема,
 - намештај,
 - транспортни и слични средства,
 - станбени згради и станови, како и
 - останати материјални средства.

Подгрупа 02 – МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА НЕПОСРЕДНО ВРШЕЊЕ НА РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

9. На контата од подгрупа 02 се искажуваат долготрајните материјални средства кои не служат за непосредно вршење на работи на осигурување, во

согласност со МСС 40 – Вложувања во недвижности, како и поврзаната акумулирана амортизација и намалување на вредноста (во случаи кога се користи методот на амортизирана набавна вредност) како и средства во подготовка.

Подгрупа 03 – ВЛОЖУВАЊА ВО ЗАВИСНИ ДРУШТВА, ДРУШТВА СО ЗАЕМНО УЧЕСТВО И ДРУШТВА ШТО ДЕЈСТВУВААТ ЗАЕДНИЧКИ

10. На конта од подгрупа 03 се искажуваат вложувањата во зависни друштва, друштва со заемно учество и друштва што дејствуваат заеднички, во согласност со МСС 27 – Поединечни финансиски извештаи и МСС 28 – Инвестиции во придружни субјекти и заеднички потфати, како и поврзаното со нив намалување на вредност.

Подгрупа 04 – ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ВРЕДНУВААТ ПО АМОРТИЗИРАНА НАБАВНА ВРЕДНОСТ

11. На конта од подгрупа 04 се искажуваат вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти за кои друштвото во согласност со МСФИ 9 – Финансиски инструменти одлучило да примени деловен модел по кој ќе ги чува инструментите примарно поради договорените парични текови.

Подгрупа 05 – ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ФЕР ВРЕДНОСТ ПРЕКУ ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

12. На контата од подгрупа 05 се искажуваат вложувањата во хартии од вредност и други финансиски инструменти, за кои друштвото во согласност со МСФИ 9 – Финансиски инструменти одлучило да примени деловен модел според кој целта е прибирање на договорени парични текови и повремени продажби на финансиски средства.

Подгрупа 06 – ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ФЕР ВРЕДНОСТ ПРЕКУ БИЛАНСОТ НА УСПЕХ

13. На конта од подгрупа 06 се искажуваат вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои друштвото не ги распределило во категоријата финансиски средства кои се вреднуваат по амортизирана набавна вредност ниту во категоријата финансиски средства по фер вредност преку останата сеопфатна добивка.

14. Во подгрупите 04, 05 и 06 друштвото развива посебни аналитички конта на кои ги евидентира средства според видот, во најмалку следниве категории:

- Државни обврзници и трезорски записи,
- Корпоративни обврзници и комерцијални записи,
- Останати обврзници и должнички хартии од вредност,
- Инвестициски фондови,

- Акции,
- Изведени финансиски инструменти,
- Пресметана камата по вид на средство,
- Останато – да се наведе на што се однесува.

15. Вложувањата кај кои осигуреникот го превзема ризикот од вложувањата и вложувањата кои се однесуваат на договорите за вложувања во контекст на МСФИ 17 се распределуваат според соодветната класификација на средствата за останати видови на вложувања во подгрупите 04, 05 и 06. Евиденцијата и известувањето за овие вложувања треба да биде можно да се прикажува одвоено (как посебно konto или користејќи некоја друга алатка за известување која треба да ја развие друштвото во својот информатички систем).

Подгрупа 07 – ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ПОБАРУВАЊА

16. На контата од група 07 се искажуваат дадени депозити и заеми (вклучувајќи пласмани засновани на обратни репо договори), останати недериватни вложувања кои не котираат на активен пазар и побарувања за извршени плаќања по гаранции и други форми на обезбедувања.

ГРУПА 1 – ПАРИ, ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, СРЕДСТВА ОД ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ, ПОБАРУВАЊА И АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

Подгрупа 10 – ПАРИ НА ТРАНСАКЦИСКИ СМЕТКИ И ГОТОВИНА и Подгрупа 11 – ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

17. На контата од подгрупа 10 се водат парични средства на трансакциски сметки и пари во благајна, додека пак на конта од подгрупа 11 се водат парични еквиваленти (нпр. чекови) како и исправка на вредноста на паричните еквиваленти.

Подгрупа 12 – ПОБАРУВАЊА ОД ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

18. На конта од подгрупа 12 се искажува дел од средства/обврски од договори за осигурување, во случај да се мерат по методот на распределба на премијата согласно МСФИ 17, кој се однесува на побарувања по основ на премија по склучени договори за осигурување, побарувања по премија за соосигурување и побарувања по премија за реосигурување. Друштвото може наведените побарувања да ги евидентира и на конта од подгрупа 50.

Подгрупа 13 – ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА УЧЕСТВО ВО НАДОМЕСТ НА ШТЕТИ

19. На контата од подгрупа 13 се искажуваат побарувањата по основ на учество во штети од соосигурување, побарувања за учество во штети по реосигурување земјата и странство како и исправка на вредноста на овие побарувања.

Подгрупа 14 – ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

20. На конта од подгрупа 14 се искажуваат побарувања за аванси, побарувања по основ на штети предизвикани од НН (непознати) и НО (неосигурени) моторни возила, побарувања од зависни и поврзани друштва, побарувања од други друштва за осигурување во земјата, побарувања од друштва за осигурување од странство, побарувања од клириншки куќи како и останати побарувања и исправка на вредност на побарувања.

Подгрупа 16 – ИНТЕРНИ ФИНАНСИСКИ ОДНОСИ

21. На конта од подгрупа 16 се искажуваат побарувања кои произлегуваат од внатрешното работење на друштвото.

Подгрупа 17 – СРЕДСТВА ОД ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

22. На конта од подгрупа 17 се искажуваат средства од договори за осигурување и реосигурување, во случаи кога портфолиото на договори за осигурување е во состојба на нето средства.

23. Во согласност со точка 6. Од Прилог 3 Контен план кој е составен дел од Правилникот за структурата и содржината на финансиските извештаи на друштвата за осигурување односно друштвата за реосигурување, друштвото може да искаже поединечни ставки (составни делови) од средства и обврски од договор за осигурување на исти конта и зависно од нето состојбата на поединечното портфолио (средства или обврски) во финансиските извештаи да ги класифицира контата поврзани со конкретното портфолио во состојбата на средства или обврски без оглед на припадноста на подгрупата на конта во која се наоѓа поединечната ставка.

24. Во случаи кога износите за портфолиото кои се нето средства се искажуваат на посебни конта, друштвото креира посебни пресметки а ја користи логиката на одредување на сметки кои се пропишани за погрупи на конта одредени во Група 5 за Обврски од договори за (ре)осигурување.

Подгрупа 18 – ПОБАРУВАЊА ОД ДРЖАВАТА И ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ, ПОБАРУВАЊА ОД ВРАБОТЕНИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

25. На конта од подгрупа 18 се искажуваат побарувања од државата и други институции, побарувања од вработени и останати побарувања.

Подгрупа 19 – АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

26. На конта од подгрупа 19 се искажуваат претходно пресметани приходи, одложени трошоци, одложени даночни средства и други активно временски разграничувања.

ГРУПА 2 – ДОЛГОРОЧНИ И КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ, РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ТРОШОЦИ И РИЗИЦИ КАКО И ОДЛОЖЕНИ ПЛАЌАЊА И ПРИХОД ЗА ИДЕН ПЕРИОД

Подгрупа 20 – ОБВРСКИ КОН ПОВРЗАНИ ДРУШТВА И ПО ОСНОВ НА УЧЕСТВО ВО РЕЗУЛТАТ

27. На конта од подгрупа 20 се искажуваат обврски кон поврзани друштва, обврски по основ на учество во резултат и обврски за дивиденди.

Подгрупа 21 – ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ, ОБВРСКИ ПО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

28. На конта од подгрупа 21 се искажуваат финансиски обврски за кредити и заеми, обврски по основ на издадени должнички хартии од вредност, обврски по наеми во согласност со МСФИ 16 – Наеми и обврски по репо договори.

Подгрупа 22 – ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ, ОБВРСКИ ПО ГАРАНЦИИ И АВАНСИ

29. На конта од подгрупа 22 се искажуваат обврски кон добавувачи на материјални средства и услуги во земјата и странство и обврски за примени аванси.

Подгрупа 23 – ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ

30. Во рамки на подгрупата 23 друштвото ги искажува обврските по ликвидирани штети и договорени осигурени износи, соосигурување, реосигурување и ретроцесија, обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување, обврски за примени аванси за премија за осигурување и аванси за штети, обврски за регреси, обврски кон посредници во осигурување, обврски за придонеси, членарини, обврски за јавни давачки (кон НБО, противпожарен придонес, фонд за превенции, МВР, гарантен фонд) и други обврски поврзани со придонеси, членарини или удели во финансирање кои произлегуваат од вршењето работи на осигурување или реосигурување.

Подгрупа 24 – ОБВРСКИ ЗА ДАНОЦИ, ЧЛЕНАРИНИ, ПРИДОНЕСИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ

31. На конта од подгрупа 24 се искажуваат обврски за даноци, придонеси и други пресметани давачки, обврски по договорите за дело и обврски кон членовите на органот на надзор.

Подгрупа 25 – ОБВРСКИ КОН ВРАБОТЕНИ

32. На конта од подгрупа 25 се искажуваат според називот на контата обврски кон вработени по основ на плати и надоместоци на плати во согласност со договорите за работен однос како и прописите за даноци и придонеси во врска со плати и надоместоци од плата.

Подгрупа 26 – ВНАТРЕШНИ ФИНАНСИСКИ ОДНОСИ

33. На конта од подгрупа 26 се искажуваат обврски од интерни односи на организациските делови на друштвото за осигурување.

Подгрупа 27 – ОБВРСКИ ЗА ПРОВИЗИЈА И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

34. На конта од подгрупа 27 се искажуваат обврски за провизија кон друштва за застапување во осигурување, обврски кон застапници физички лица овластени да вршат работи на застапување, обврски за купени финансиски инструменти во процесот на подмирување и останати неспомнати обврски.

Подгрупа 28 - РЕЗЕРВИРАЊА

35. Во рамки на контата од 28 се искажуваат резервирања за обврски кои произлегуваат од минати настани за кои се очекува во идниот период да доведат до одлив на средства на друштвото поради подмирување на овие обврски. Друштвото може по потреба да дефинира категории на резерви, како на пример трошоци за резервирања за започнати судски спорови кои се водат против друштвото, во согласност со МСС 37 – Резервирања, непредвидени обврски и непредвидени средства, резерви за пензии и други обврски кон вработените, во согласност со МСС 19 – Примања на вработените, и така натаму.

Подгрупа 29 – ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

36. Во рамки на контата 29 се искажуваат пресметаниот приход за иден период, одложено признавање на приходи за кои постои неизвесност да се наплатат, разграничени даночни обврски и одложени даночни обврски кои се признаваат во согласност со МСС 12 – Данок на добивка.

ГРУПА 3 – ЗАЛИХИ НА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

Подгрупа 31 – СИТЕН ИНВЕНТАР, АВТО ГУМИ И АМБАЛАЖА

37. На конта од подгрупа 31 се искажуваат ситниот инвентар во магацин, ситен инвентар во употреба, авто гуми во магацин, авто гуми во употреба, амбалажа во магацин, амбалажа во употреба, исправка на вредноста на ситниот инвентар, авто гуми и амбалажа, дадени аванси на добавувачи за ситен инвентар, амбалажа и авто гуми, како и отстапување од цената на

ситниот инвентар, авто гуми и амбалажа во согласност со МСС 2.

ГРУПА 4 – ТРОШОЦИ СПОРЕД ВИДОТ И ПРИРОДАТА

Подгрупа 40 – НАСТАНАТИ ШТЕТИ

38. На конта од подгрупа 40 се искажуваат расходи по основ на штети настанати во предметниот извештаен период („настанати штети“) и зависните трошоци врзани за исплата на настанатите штети (трошоци за адвокатски услуги, трошоци за проценка на штети, и др.) во согласност со одредбите од точка 103 б) i) од МСФИ 17.
39. Расходите по основ на настанати штети вклучуваат сегашна вредност на вкупно проценетите трошоци за штети (исклучувајќи ги компонентите на вложувања), без оглед на оперативниот статус на штетите во постапка на обработка на штетата (непријавена, пријавена, ликвидирана), во согласност со одредбите од точка 33 и ВС36-ВС41 од МСФИ 17. За потребите на пресметка на сегашна вредност друштвото не мора да ги дисконтира паричните текови за кои очекува да се реализираат во рамки на период од една година, во согласност со одредбите од точка ВС294 од МСФИ 17.
40. Работите на (непосредно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.
41. Учеството на реосигурителите, односно ретроцесионерите во случаи на работи на реосигурување, се искажуваат на посебни конта како ставки на намалување на искажаните настанати трошоци за штети.

Подгрупа 41 – ЗАГУБИ И ОТПУШТАЊЕ НА ЗАГУБИ ПО ОСНОВ НА НЕПРОФИТАБИЛНИ ДОГОВОРИ

42. На конта од подгрупа 41 се искажуваат загуби и отпуштање на загуби по основ на непрофитабилни договори, во случаи кога има непрофитабилни групи на договори за осигурување, во согласност со одредбите од точка 103. б) iv) од МСФИ 17.

Подгрупа 42 – ПРОМЕНА НА ОБВРСКИТЕ ЗА НАСТАНАТИ ШТЕТИ

43. На конта од подгрупа 42 се искажуваат промени на обврските за штети настанати во претходни годишни извештајни периоди (зголемување/намалување), во согласност со одредбите од точка 103.б) iii) од МСФИ 17.

Подгрупа 43 – ТРОШОЦИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ

44. Во рамки на конта од подгрупа 43 се искажуваат трошоците за провизија и останатите непосредни трошоци за стекнување. Промената на одложените

трошоци за стекнување се искажува на посебно konto.

Подгрупа 44 – ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И УСЛУГИ

45. На конта од подгрупа 44 се искажуваат материјални трошоци од работењето (трошоци за материјали, трошоци за енергија, трошоци за услуги и трошоци за амортизација на материјални и нематеријални средства) и трошоци за резервирања за пензии и други обврски, трошоци за резервирања за даноци и придонеси и трошоци за резервирања за обврски чие подмирување може да следи како последица на покренати судски спорови против друштвото (противставки на овие конта се обврските искажани на конта во рамки на подгрупата 28).
46. Трошоци евидентирани на конта во подгрупа 44 можат да бидат трошоци кои не се поврзани за извршувањето на договорите за осигурување и реосигурување.

Подгрупа 45 – ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО

47. На конта од подгрупа 45 се искажуваат останати трошоци од работењето настанати во извештајниот период, а кои не се наведени во претходните подгрупи како што се трошоците за дневници за службени патувања и патни трошоци, трошоци за репрезентација, трошоци за надомест од работењето по договори, трошоци за премии за осигурување, трошоци за банкарски услуги, придонеси и членарини, даноци кои не зависат од резултатот, расходи од продажба на материјални средства кои служат за непосредно извршување на работи на осигурување како и останати трошоци од работењето – материјални и нематеријални.
48. Трошоци евидентирани на конта во подгрупа 45 можат да бидат трошоци кои не се поврзани за извршување на договорите за осигурување и реосигурување.

Подгрупа 46 – ТРОШОЦИ ЗА ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

49. На конта од подгрупа 46 се искажуваат трошоци по основ на камати, трошоци од курсни разлики, трошоци на име намалување на вложувања во финансиски и материјални средства, трошоци на име надоместоци во врска со вложувања во финансиски и материјални средства, нереализирани загуби од сведување на вредноста на вложувањата во средства на фер вредност, останати нереализирани загуби, реализирани загуби од продажба на финансиски средства. На конта од оваа подгрупа се искажуваат и расходи од продажба на материјални средства кои не служат за непосредно извршување на работи на осигурување како и останати трошоци по финансиски и материјални вложувања.

Подгрупа 47 – АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ

50. На конта од подгрупа 47 се искажуваат трошоците за бруто плати и други надоместоци на персоналот (вработените), вклучувајќи даноци, придонеси на и од плата.
51. Трошоци евидентирани на конта од подгрупа 47 можат да бидат само трошоците кои не се непосредно поврзани со извршувањето на договорите за осигурување и реосигурување.

Подгрупа 48 – ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ

52. На конта од подгрупа 48 се искажуваат издатоци за превентива, издатоци за гарантен фонд, издатоци за финансирање на Агенцијата за супервизија на осигурување и Националното биро за осигурување како и останати неспомнати расходи од давање на услуги.

ГРУПА 5 – ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ, ОБВРСКИ ЗА ДОГОВОРИ ЗА ВЛОЖУВАЊА И ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА ПАСИВНО РЕОСИГУРУВАЊЕ

Подгрупа 50 – ОБВРСКИ ЗА ПРЕОСТАНАТО ПОКРИТИЕ – МОДЕЛ НА РАСПРЕДЕЛБА НА ПРЕМИЈАТА

53. На конта од подгрупа 50 се искажуваат обврски за преостанато покритие од договори за осигурување и реосигурување, во случај на примена на моделот на распределба на премијата.
54. На посебни конта друштвото искажува:
- обврски за преносна премија (нето од побарувања по основ на премии во случаи кога друштвото не ги евидентира засебно во подгрупа 12),
 - доколку е применливо, одложени трошоци за стекнување и недоспеани обврски за провизија за група на договори кои се активни,
 - очекувана загуба од непрофитабилни договори,
 - доколку е применливо, одложени трошоци за стекнување и недоспеани обврски за провизија за група на договори кои не се активни.
55. Обврските за преостанато покритие од работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 51 – ОБВРСКИ ЗА ПРЕОСТАНАТО ПОКРИТИЕ – ОПШТ МОДЕЛ

56. На конта од подгрупа 51 се искажуваат обврски за преостанато покритие од договори за осигурување и реосигурување, во случај кога се применува општиот модел на мерење.

57. На посебни конта друштвото искажува:

- сегашна (дисконтирана) вредност на очекувани идни парични текови,
- додаток за ризик,
- маргина за договорена услуга,
- очекувана загуба од непрофитабилни договори,
- доколку е применливо, одложените трошоци за стекнување и недоспеаните обврски за провизија за група на договори кои не се активни.

58. Обврските за преостанато покритие од работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 52 – ОБВРСКИ ЗА ПРЕОСТАНАТО ПОКРИТИЕ – МЕРЕЊЕ ПО ВАРИЈАБИЛЕН НАДОМЕСТ

59. На конта од подгрупа 52 се искажуваат обврски за преостанато покритие од договори за осигурување и реосигурување, во случај на примена на моделот на мерење по варијабилен надомест.

60. На посебни конта друштвото искажува:

- сегашна (дисконтирана) вредност на очекувани идни парични текови,
- додаток за ризик,
- маргина за договорена услуга,
- очекувана загуба од непрофитабилни договори,
- доколку е применливо, одложени трошоци за стекнување и недоспеани обврски за провизија за група на договори кои не се активни.

Подгрупа 53 – ОБВРСКИ ЗА НАСТАНАТИ ШТЕТИ

61. На конта од подгрупа 53 се искажуваат обврски за настанати штети од договори за осигурување и реосигурување, во согласност со одредбите од точка 40. б) од МСФИ 17.

62. На посебни конта друштвото искажува:

- сегашна (дисконтирана) вредност на очекувани идни парични текови,
- додаток за ризик.

63. Обврските за настанати штети од работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

64. Обврските за настанати штети за портфолија на договори зависно од моделот на мерење на приходите друштвото може да ги искажува на посебни конта.

Подгрупа 54 – ОБВРСКИ ЗА ДОГОВОРИ ЗА ВЛОЖУВАЊА

65. На конта од подгрупа 54 се искажуваат обврски од договори за вложувања.

Подгрупа 55 – ОБВРСКИ ОД ДОГОВОРИ ЗА ПАСИВНО РЕОСИГУРУВАЊЕ

66. На конта од подгрупа 55 се искажуваат (пресметковни) обврски од договори за пасивно реосигурување.

67. Обврските од работи на пасивно реосигурување (кои се држат за директно осигурување) и обврските за ретроцесија се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 56 – СРЕДСТВА ОД ДОГОВОРИ ЗА ПАСИВНО РЕОСИГУРУВАЊЕ

68. На конта од подгрупа 56 се искажуваат (пресметковни) средства од договори за пасивно реосигурување.

69. Средствата од работи на пасивно реосигурување (кои се држат за директно осигурување) и средствата од ретроцесија се искажуваат на посебни конта.

ГРУПА 6 – ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД ДОГОВОРИ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ

Подгрупа 60 – ОТПУШТАЊЕ НА ИНИЦИЈАЛНО ФОРМИРАНИОТ ДИСКОНТ

70. На конта од подгрупа 60 се евидентира намалување на дисконтот (приход и расход) настанат при иницијалното признавање на сегашната вредност на паричните текови поврзани со извршувањето на група на договори за (ре)осигурување. Деловните настани на оваа подгрупа на конта се евидентираат само за група на договори за кои друштвото користи метод на искажување на промената на дисконтната стапка преку сеопфатната добивка.

71. Ставките кои се однесуваат на работи на (директно) осигурување, реосигурување и пасивно реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 61 – ПРОМЕНА НА ДИСКОНТНАТА СТАПКА

72. На конта од подгрупа 61 се евидентира ефектот (приходи и расходи) од промената на дисконтната стапка во однос на дисконтната стапка која се користи при почетното признавање на сегашната вредност на паричните текови поврзани со извршувањето на група на договори за (ре)осигурување. Деловните настани на оваа подгрупа на конта се евидентираат само кога друштвото користи метод за евидентирање на промените на дисконтната стапка преку билансот на успех.

73. Ставките кои се однесуваат на работи на (директно) осигурување, реосигурување и пасивно реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 62 – ПРОМЕНА НА КРЕДИТНИОТ РИЗИК КАЈ ПАСИВНОТО РЕОСИГУРУВАЊЕ

74. На конта од подгрупа 62 се евидентира ефектот (приходи и расходи) од промената на исправката на вредноста на побарувањата од реосигурители по основ на проценетиот кредитен ризик поврзан со давателите на пасивно реосигурување.

Подгрупа 63 – КУРСНИ РАЗЛИКИ ВО ВРЕДНУВАЊЕТО НА ДОГОВОРИТЕ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ

75. На конта од подгрупа 63 се евидентираат ефектите (приходи и расходи) од курсни разлики во вреднувањето на договорите за (ре)осигурување.

76. Ставките кои се однесуваат на работи на (директно) осигурување, реосигурување и пасивно реосигурување се искажуваат на посебни конта.

ГРУПА 7 – ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ

Подгрупа 70 – ПРИХОДИ ОД ДОГОВОРИ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ – МОДЕЛ НА РАСПРЕДЕЛБА НА ПРЕМИЈАТА

77. На конта од подгрупа 70 се искажуваат остварени приходи по основ на договори за осигурување, во согласност со моделот на распределба на премија.

78. Друштвото искажува на посебни конта:

- очекуваната премија (во случај кога книговодствената евиденција е по принцип на пресметка на вкупна очекувана премија и одложување по пат на преносна премија) или заработена премија,
- промена на обврската за преносна премија (во случај кога книговодствената евиденција е по принцип на пресметка на вкупна очекувана премија и одложување по пат на преносна премија),
- промена на исправка на вредност на побарувања за премија.

79. Приходите од работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 71 – ПРИХОДИ ОД ДОГОВОРИ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ – ОПШТ МОДЕЛ

80. На конта од подгрупа 71 се искажуваат остварени приходи по основ на договори за (ре)осигурување, во согласност со општиот модел на мерење.

81. На посебни конта друштвото искажува:

- очекувани расходи од настанати штети,
- очекувани останати расходи од давање услуги на осигурување,
- разлики во однос на очекуваната наплата на премијата за тековниот и претходните периоди,
- промена на додатокот за ризик,
- отпуштање на маргина за договорена услуга,

- надоместување парични текови од стекнување на осигурување (доколку е применливо),
- останати промени во обврските за преостанато покритие кои се признаваат во сметката за добивки и загуби (билансот на успех), а кои не се вклучени во претходно наведените ставки.

82. Приходите од вршењето на работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 72 – ПРИХОДИ ОД ДОГОВОРИ ЗА (РЕ)ОСИГУРУВАЊЕ – МЕРЕЊЕ ПО ПАТ НА ВАРИЈАБИЛЕН НАДОМЕСТ

83. На сметки од подгрупа 72 се искажуваат остварени приходи по основ на договори за (ре)осигурување, во согласност со моделот на мерење по пат на варијабилен надомест.

84. На посебни конта друштвото искажува:

- очекувани расходи од настанати штети,
- очекувани останати расходи од давање услуги на осигурување,
- разлики во однос на очекуваната наплата на премијата за тековниот и претходните периоди,
- промена на додатокот за ризик,
- отпуштање на маргина за договорена услуга,
- надоместување парични текови од стекнување на осигурување (доколку е применливо),
- останати промени во обврските за преостанато покритие кои се признаваат во сметката за добивки и загуби (билансот на успех), а кои не се вклучени во претходно наведените ставки.

85. Приходите од вршењето на работи на (директно) осигурување и реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 74 – ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

86. На конта од подгрупа 74 се искажуваат деловни приходи остварени по разни основи а не се произлезени од непосредно обавување работи на осигурување, односно реосигурување, како што се приходи од отпис на обврски, приходи од продажба на матаријални средства кои служат за непосредно извршување на работи на осигурување, приходи од рефундации, дотации, субвенции и други примања, приходи од претходни години, наплатени останати побарувања од исправка на вредноста како и останати неспоменати приходи.

Подгрупа 77 – ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

87. На конта од подгрупа 77 се искажуваат приходи од (номинални) камати, дел од каматниот приход пресметан со методот на ефективна каматна стапка (амортизација на премијата или дисконтот), приходи од курсни разлики,

приходи од дивиденди, приходи од наеми, приходи од надоместоци (unit-linked производи), нереализирани добивки кои произлегуваат од сведување на фер вредност на финансиските вложувања кои се водат по фер вредност преку сметката на добивки и загуби (билансот на успех), реализирани добивки од продажба на финансиски инструменти, приходи од продажба на материјални средства кои не служат за непосредно извршување на работи на осигурување како и останати финансиски приходи настанати во извештајниот период а не се опфатени во претходни пресметковни периоди.

Подгрупа 79 – РАСПОРЕД НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

88. На конта од подгрупа 79 се искажува разликата помеѓу приходите и расходите за пресметковниот период.

ГРУПА 8 – ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

89. На поединечни подгрупи на конта од оваа група се искажува добивката или загубата пред оданочување, данок на добивка или загуба, добивка или загуба по оданочување како и распоред на добивката за финансиската година (основа за распределба е кумулативниот расположив деловен резултат – искажан во финансиските извештаи за деловната година).

ГРУПА 9 – КАПИТАЛ И ВОНБИЛАНСНИ СТАВКИ

Подгрупа 90 – ОСНОВНА ГЛАВНИНА (ОСНОВЕН АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ)

90. На конта во рамки на подгрупа 90 се искажува основната главнина (основен акционерски капитал) односно номиналната вредност на акциите издадени од друштвото за осигурување и премијата и дисконтот на емитираните акции.

Подгрупа 91 – РЕЗЕРВИ ОД КАПИТАЛОТ

91. На конта од подгрупа 91 се искажуваат законски, статутарни и останати резерви од капиталот (освен ревалоризациски), кои се формираат од остварената добивка по оданочување по закон и статут на друштвото.

Подгрупа 92 – РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА

92. На конта од подгрупа 92 се искажуваат резерви кои се резултат на ревалоризација на долгорочни материјални и нематеријални средства во согласност со МСС 16, МСС 40 и МСС 36, нереализирани добивки/загуби по основ на промена на фер вредноста на финансиските средства по фер вредност преку останатата сеопфатна добивка како и останати

ревалоризациски резерви кои не се опфатени на други конта од оваа подгрупа, како и ревалоризациски резерви кои настанале како резултат на вонредни околности.

93. Кога ќе се продадат финансиските средства (за кои нереализираните добивки/загуби биле признати во капиталот) или ако дојде до намалување на вредноста на сопственичките инструменти, кумулативната добивка/загуба која претходно била призната во капиталот треба да се пренесе од конта од подгрупа 92 во сметка за добивки и загуби (биланс на успех) односно на соодветни конта во подгрупите 77/46 во случај кога ефектите од реализирани трансакции треба да се прикажуваат во сметката за добивки и загуби (билансот на успех).

Подгрупа 93 – ЗАДРЖАНА ДОБИВКА ИЛИ ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА

94. Во рамки на конта од подгрупа 93 се искажуваат задржаните добивки или пренесените загуби од претходни години. Книжењата на овие конта се спроведува по донесување на одлука на надлежниот орган на друштвото за осигурување, а врз основа на закон и статут на друштвото за осигурување, со која одлука остварената добивка од претходната година се распределува во категорија задржана добивка односно загубата настаната во претходната година се искажува во деловните книги и финансиски извештаи за тековниот период како пренесена загуба од претходна година.

Подгрупа 94 – ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА ОД ТЕКОВНАТА ГОДИНА

95. Во рамки на контата од подгрупа 94 се искажува добивката односно загубата која е остварена во годината односно периодот за кои се составуваат финансиските извештаи. Овие конта по правило се користат за книжење на нето добивка/загуба (добивка/загуба по оданочување) која е остварена во деловната година за која се составуваат финансиските извештаи, а се спроведуваат под датум 31.12. со цел состојбата на ова конто да се искаже во билансот на позиција добивка или загуба за тековната година (пред распределба на дивиденда и останати намени) при што под тековна година се подразбира онаа година односно период за кои се составуваат билансите и другите извештаи.

Подгрупа 98 – ФИНАНСИСКА РЕЗЕРВА ОД ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

96. Во рамки на конта од подгрупа 98 се искажува резултатот од ревалоризација на средствата и обврските од договорите за осигурување и реосигурување за кои промената на дисконтната стапка се евидентира преку останата сеопфатна добивка, односно се евидентира ефектот (приходи и расходи) од промената на дисконтната стапка во однос на дисконтната стапка која се користела при почетното признавање на сегашната вредност на паричните текови поврзани со извршувањето на група на договори за (ре)осигурување.

97. Ставките поврзани за вршењето работи на (директно) осигурување, реосигурување и пасивно реосигурување се искажуваат на посебни конта.

Подгрупа 99 – ВОНБИЛАНСНИ СТАВКИ

98. Во рамки на подгрупа 99 се книжат вонбилансни ставки за потенцијални средства и потенцијални обврски (инструменти по кои друштвото е изложено на дополнителен кредитен ризик како потенцијални обврски на основа на издадени гаранции, аванси и слично) како и договорена вредност (анг. notional amount) на деривативните финансиски инструменти.